

Universul Literar

Nenorocirea din grădina Cișmegei. — (Vezi explicația).

Calendar pe 1894

Ortodox

Duminică, 10 Iulie.—45 Martiri din Nicolopol.

Catholic

Duminică, 22 Iulie.— Maria Magd. Soarele răsare la 4.16; apune la 7.47.

SEPTĂMÂNĂ

Anarchismul are și el partea lui comică.

In urma cercetărilor făcute în ce privește crima comisă de Caserio, s'a dovedit că mai multe comploturi s'au făcut în contra lui Carnot, care însă nu ați isbutit până la isprava lui «Sante».

Maî mult 'a supărat pe anarhiști condamnarea lui Henry la moarte: ei voiau să-l scape cu orice preț. Fiind acest Henry în închisoare, pentru atentatul de la cafeneaua Terminus, din Paris, anarhiștii oferiseră 5000 de franci gardianului ca să-l dea drumul; gardianul a cam stat la îndoaială, dar, bănuț fiind, a fost destituit înainte de a se hotărî într'un mod sau altul.

In ziua în care se credea că Henry era să fie dus la Roquette, «tovarășii» voră să atace duba, păzită de prea puțini soldați. Voiau să oprească întâi caii, rupându-le picioarele cu drugi de fier, ș'apoi să-și facă mendrele.

Nici această încercare n'a avut succes. Neperzându-și curajul, anarhiștii se adresară—*incredibile dictu*—câtre Țarul tuturor rușilor, ca să le scape tovarășul.

Pentru acest sfârșit, se adresară cu o scrisoare foarte interesantă ca cuprins către mama dinamitardului.

Iată textul acestui răvas:

D-nei Fortuné Henry, la cărciuma Speranța, în Bredanner, cantonul Simeil

«D-nă nu maî e de cât un mijloc pentru a scăpa pe fiul d-tale. Imi iau libertatea să-ți arăt, fără să mă subscrîu, căci mă tem ca scrisoarea mea n'o s'o primești sau ca ea va fi seces-trată. Sunt prietenul lui Henry: l'am cunoscut bine și mi-a rămas simpatic. Iată despre ce e vorba.

«Indată ce vei primi scrisoarea aceasta, judecă bine ideea pe care o conține și dacă-ți place pune-o imediat în execuție. Nu maî e vreme de pierdut. Ideea mi-a venit ieri și trebuie să te grăbești ca ea să aibă un rezultat bun.

«Măine adună câți bani vei putea, pleacă la Petersburg și cere o audiență de la Țarevna.

«Nu te adresa ambasadei franceze la Petersburg, nici celei rusești din Paris, căci în cazul ăsta nu vei face nimic.

«Obținând audiența, te vei arunca la picioarele împărătesei și vei ruga-o ca să roage pe Țarul să intervie pe lângă Carnot ca să schimbe pedeapsa cu moarte a fiului d-tale, în muncă silnică pe viață. Țarevna e o femeie foarte de inimă. Ea e mamă și mamele se înțeleg. O să te asculte cu bunătate. Încă odată condiția succesului unui astfel de demers e secretul cel mai absolut. Eu unul o să-ți țin. D-ta fă același lucru. În situația d-tale numai încercări îndrăznețe de felul ăsta au șansa de reușită.

«Maî târziu, dacă vei reuși a obține un succes deplin, vom face amândoi cunoștință».

Mama lui Henry întreabă pe unul și pe altul și, din lipsă de bani, în necredința ei că Țarul Alexandru III nu e tocmai protectorul anarhiștilor, a rămas acasă.

Al treilea plan, proiectat dar neexecutat, era ca să fure pe d-na Carnot, soția Președintelui asasinat și pe urmă să-l silească să grațieze pe Henry.

D-na Carnot se ducea regulat, odată pe săptămână, să cumpere diferite obiecte trebuincioase casei în târg; erau să se deghizeze câți-va anarhiști ca vizitii și să aștepte—cu o trăsură semănând cu aceea a președinției,—pe soția lui Sady Carnot și apoi s'o ascundă unde-va.

Executarea lui Henry, care a precedat «lovitura», a făcut pe tristiți «tovarăși» să nu se mai ostenească în zadar.

Tot un fel de anarhiști, în felul lor, sunt și contrabandiștii.

Unii nu vor să recunoască dreptul comunelor de a lua taxe de intrare pentru diferite mărfuri—de și protestează în gura mare în contra «lipsei apei de băut, a pavajelor ticăloase, a iluminatului prost», etc. alții sunt internaționaliști: Ei nu vor să recunoască granițele dintre state.

De aceștia sunt mulți, pe la trecătorile Carpaților, pe malurile Prutului și ale Dunării.

De păzit, e greu. Ți-ar trebui două păzitori la un singur hoț.

Totuși, contrabanda se face pe o cale prea întinsă pentru ca ocărnuirea să nu ia deosebite măsură.

Ministerul nostru de finanțe lucrează la un proiect de lege pentru înființarea unui corp de grăniceri, pentru păzirea fruntarilor.

Numai, cu ajutorul... grănicerilor, să nu sporească cum-va contrabanda, în loc ca să scadă.

Turpin, inventatorul melinitei, ocupă o lume întreagă cu o nouă invenție pe care ar fi făcut-o. Cu o singură lovitură, miș și miș de oameni ar fi ucis, cu o mașină al căreia secret îl păstrează.

O comisie specială, la ministerul de război al Franței, a examinat invenția d-lui Turpin: el a fost felicitat pentru ingeniozitatea invenției sale.

Maî știți? poate o să vedem cum se vor bate mașinile în loc să se bată oamenii.

Nu e vorba.—Pagubă n'ar fi. E pagubă de vremea pe care și-o pierde ministrul unguresc Hyeronimi la Cluj. El a sosit la *Golgotha românilor*, a fost primit cu entuziasm și a promis că va ști să potolească spiritele iritate.

Nu maî era nevoie să dea de osteneală pe controlorii de la drumurile de fier, care i-au vizat biletul de liber parcurs; potolirea spiritelor se poate face de ministrul de interne și prin fir telegrafic—tot gratuit. N'are de cât să depezeze, cifrat: «Maî arastați vre o 50—60 de români; reparațiile închisorii de stat se urmează grabnic».

Cu tramvaiul electric, în București, e o vecnică poveste. Se anunță că în luna aceasta, sau cea care vine, vor fi gata toate instalațiile și vom putea merge pe bulevarde dacă nu ca la Bruxelles, cel puțin ca la Brașov.

Să nu se facă însă, inaugurarea odată cu a Stradei Noi prelungite—aceasta e o uliță din București—căci atunci e slabă nădejde.

De altfel, de electricitate am avea nevoie, ca să maî turbure puțin atmosfera asta «conservatoare» a unor călduri nesuferite.

De nesuferit e și situația mult cutremurată Grecii.

Statul care revendică succesia lui Zappa nu se poate învoi cu creditorii săi, ca un simplu gazetar care și-a risipit chenzina și mânăncă pe datorie. Guvernul elenic a rupt relațiile cu creditorii săi străini, zicând că nu sunt acceptabile condițiile puse de aceștia pentru plata datoriilor.

Câți n'ar rupe relațiile în chipul acesta dacă le-ar da mâna?

Dar, de sigur că Grecia nu va voi să se dea de rușine pe la judecătorii de pace din regat.

Și-ar perde procesele, — ar plăti și cheltuieli de judecată, de sigur.

Când e vorba de datorie, debitorul nu prea poate să «rupă» relațiile cu creditorii.

Caracteristica săptămânii. — Secetă în toată țara. «Dâmbovița apă dulce, cine-o bea nu se maî duce» a rămas poveste. Nu maî e apă pe noroioasa gârlă care și dă osteneala să treacă prin București.

De aceea oare se tot duc bucureștenii cu dare de mână pentru că n'au apă dulce de Dâmbovița de băut?

Viața la băi

Bună seara!

Nu maî era de trăit în capitală. Era o căldură de nesuferit. Muriam, plezneam, crăpam, mă topiam de pe picioare. Imi trebuia aer curat și băi reci de munte, să mă întrezesc, să învioriez.

Imi trebuia, da; dar părăluțe, canci! Da le-am găsit, da, zău, pentru că, așa să știți, nu sunt eu de geaba psihic, și încă ce, din cei mai primi...

Uite ce,—ca mulți alții,—mi-am scotat la un cămătar leafa pe luna viitoare... Și pe nimic, zău, pe nimic... Numai pe două lei la pol pe lună... Așa e că e dobânda mică?..

In sfârșit aveam parale, cam puține nu e vorba, dar avcam...

Acum venia chestia unde să mă duc ca să mă țic maî efin și să mi-ajungă paralele.

Luați toate băile în șir. Dar maî nici

una nu imi convenia. La una traiul prea sărat, la alta prea mulți boeri, la cea-lalta prea mulți evrei ș'asa maî departe...

Numai băile lui Crasan din Câmpulung imi făcură cu ochiul. Douăzeci bani baia rece și limpede ca cristalul și cinci parale țuica... Și ce maî țuică... Să tot beai să nu maî uiți...

Ș'apoi în Câmpulung aerul e cum imi trebuie mie, traiul după puterea pungei mele și petrecerile după gustul meu...

Mă hotărî dar pentru Câmpulung și hai! la Câmpulung!..

Când mă dădui jos din tren, în gara Câmpulungului, mă pomenii nas în nas cu prietenul Tudorică, colegul meu din București...

Țoc!.. țoc!.. Ne puparam că nu ne vîzuserăm de două săptămâni...

— Brava!.. imi zise el cu voioșie... Bine că veniși și tu că mă plictiseam al dracului... Ai gazdă?..

— De unde dracu vrei să am, dacă d'abia am sosit...

— Am eu o odaie c'un pat... Vrei să stăm împreună?.. Te ține efin...

— Cum, nu!.. Dacă e vorba de chilipir...

— Ai mâncat?..

— Nu!.. Și mi-e foame al dracului...

— Atunci hai la *Chestie*... Acolo se mânăncă efin și bine și suntem între ai noștri...

— Hai!..

Și pornirăm acolo, după ce imi lăsaî bagajul și pardesiul la Tudorică...

Drept e că am mâncat foarte bine și cu poftă la musu *Chestie*; bateriile însă au fost cam sărate... Dar, la urma urmei, ce să-i faci e chestia de băi și de câștig la băi...

După masă,—se nserase puțin,—plecarăm să facem un tur pe *Pardon*... Vestitul bulevard al Câmpulungului era tot așa de înțesat de vizitatori ca și în anii trecuți... Tot aceleași inghesueli, tot aceleași călcături pe rochii sau pe bătăturii, tot același *pardon* pe buzele tuturor...

După ce ne învîrtirăm de vre-o cîte-va ori pe *Pardon*, intrarăm în grădina publică să facem și acolo un tur...

Dar nici nu intrarăm cum se cade și ne lovirăm de două dame,—una bătrână și una tinără...

Două țipete răsunară în același timp pe când eu ceream *pardon*ul cuvenit...

Țipase Tudorică și dama cea tinără... Ochii lor se priviră o clipă cu ură și pe urmă se depărtară repede unul de altul, Tudorică tirindu-mă pe mine, dama cea tinără tirind pe cea bătrână...

Eram incremenit...

— Dar ce dracu te a apucat? întrebaî pe Tudorică... Cine e dama aceea?..

Tudorică părea verde la față la lumina lămpilor. Tremura și din ochii lui țîșneau scintei de ură...

— Cine e?... imi răspunse stringend pumnii cu furie... Mă întrebî cine e?.. E nenorocirea vieții mele întregi...

— Nu înțeleg...

— E nevasta mea... Acum înțelegi?..

— Erai însurat?... zisei eu mirat, pentru că de și bun prieten nu mi spusese nici odată aceasta...

— Da, de două ani... Acum sunt în divorț... Poate că aș fi trăit bine, dacă n'ar fi fost mă-sa... Scorpiia asta a făcut din ea tot ce poate fi maî nesuferit... N'am maî putut trăi împreună... I-am intentat acțiune de divorț și d'atunci viața mea e un iad... Mă urmăresc la fie-care pas, imi fac scandale peste scandale... Unde mă duc dau de ele... Nu maî pot duce viața asta...

Și urmă cu amărăciune, cu desna-dejde:

— Am fugit din București ca să scap de dînsule...Și poftim, că și aci a trebuit să dau de ele... Trebuie să plec, să plec d'aci cât maî repede ca să nu mi facă iar vr'un scandal, vre-o rușine...

Toată seara o petrecuî cu prietenul meu... El desvelindu-și suferințele inimii, eu căutând să-l mângai, să-l consolez...

Era târziu, când ne-am culcat... Nu știu, zău dacă trecuse vr'un ceas de când adormisem, când de-odată mă deșteptai de niște ciocănituri tari date în fereastră...

Tudorică era deja în picioare în mijlocul odăii și zicea disperat:

— Ți-am spus eu!.. Ți-am spus eu!.. D'afară se auzia deslușit o voce poruncitoare:

— Deschide! In numele legii!..

— Acu!.. Acu!.. zicea Tudorică...

Și urma, căutând chibriturile ca să aprinză lumina...

— Ce rușine!.. Doamne!.. Doamne!.. Pe când Tudorică deschidea ușa, eu vîrșii capul sub cearșaful care ne învelia...

Indată intrară în odaie nevastă-sa, soacră-sa, comisarul, sub-comisarul și vre-o două vardišti, după cum mi se părea mie de sub cearșaf, auzindu-le vocea...

Nevasta lui Tudorică zicea:

— Am informații sigure, d-le comisar... D-nu tragește cu gazda... De astă dată te-am prins, d-le... Uite do-vada...

Și repezindu-se la—pat imi ia cearșaful de pe obraz...

Nu știu, ce-mi veni, că dând de nasul ei furios, și caraghios în același timp, îi zisei rîzînd:

— Bună seara!..

Coana țipă de ciudă și căzu leșinată în brațele mă-sei, mă-sa țipă și căzu și ea leșinată cu fie-sa cu tot în brațele comisarului; acesta neputendu-le ține, căzu peste cei două vardišti cari stău —pe pragul ușii deschise... Vardišti, negăsind rezaim la spate și neputend susține greutatea ce dădură din chiar senin peste ei, își perdură cumpătul și se rostogoliră cu toții pe jos...

Hazul a fost mare... Numai cucoanele și Tudorică n'au ris...

A doua zi Tudorică a plecat... Nevastă-sa și soacră-sa după el... Și eu am rămas să fac băi la Crasan și să mă plimb cu muzică pe *Pardon*...

Marion.

INTOARCEREA IN PATRIE

(după Robert Keimick)

*Din fundul inimii-are tale,
Iubita mea, tu te-ai uitat,
Cu ochii tăi, frumoși albaștri,
In al meu suflet intristat.*

*Privirea-ți s'a schimbat în tonuri
Și-adînc în piept mi-ai străbătut,
Iar tonurile-apoi în vorbe
Și'n cânturi dulci s'au prefăcut.*

*Pe aripele armoniei,
Aceste cânturi pleacă'n zbor,
Spre inimioara ta savăntă,
Cătîndu-și iar patria lor.*

*Iubita, dulce inimioară,
Le recunosti tu, — mama lor?—
Primește-le, nu le respinge,
Ascultă tainicul lor dor!*

Carol Serob.

Roman, Iulie, 1894.

ȘTIINȚA

(Cum s'a măsurat pămîntul.—Pămîntul plan.—Ideia rotunzimii.—Măsurarea pămîntului la cei vechi și acum.)

* Veacuri și veacuri, miș și miș de ani, oamenii au trăit ca niște animale, fără să se întrebe măcar pe ce mergeau. Și acum, pe sfera noastră care se învîrtește, sunt mulți cari nu pricep maî mult de cât strămoșii îndepărtați. Din fericire însă, au fost în tot-d'a-una spirite curioase și îndată ce omula început să cugete s'a întrebat ce vor fi fiind cerul și pămîntul?

Maî întîiu, s'a crezut că pămîntul e o suprafața plană, cu oare-care variație de munți și de văi, iar soarele, luna și stelele se stingeau seara și dimineața ca să se aprindă din nou lumina lor.

Călătorii din vechime pretind că, spre coloanele lui Hercule (Gibraltarul) în Spania, se auzia la apusul soarelui în Ocean un zgomot mare, ca al unui fier înroșit în foc și băgat în apă.

* Observațiile, apoi, dovediră că soarele e același ca luna, constelațiile aceleași sunt; că ele dispar la occident și apar la orient. De aci, a trebuit să se admită că aștri trec pe sub pămînt. Soluția era îndrăzneată, dar imposibil de înlăturat. Aceasta a fost prima curcerea a științei astronomice: certitudinea izolării pămîntului în spațiu.

In zadar indienii făcură să se creadă că pămîntul e sprijinit de niște stâlpi și egiptenii îl așezaseră în spinarea unei broaște țestoase mari. Pămîntul n'a fost înțeles de cât ca fiind în vid.

Cei d'antîiu geografi crezură că pămîntul are forma unei mingi, alții forma unui ou, alții a unui cilindru, a unui cub, a unei băreți răsturnate, etc.

Observarea corăbiilor cari dispar prin partea inferioară în mare, treptat, cu cât se îndepărtează de țerm și aceea a stelelor noi cari puteau fi văzute deasupra orizontului când oamenii se îndreptau spre sud arăta că, din toate formele închipuete, singură cea sferică e admisibilă.

* Ajungînd la această concluzie, o-

mul s'a gândit ca să măsoare sfera pe care trăim.

Accasta, pe vremea lui Pithagora — cam cu 500 de ani înainte de era creștină.—Cea d'antrei încercare o făcuse Aristoteles, la anul 250 înainte de Cristos.

Egiptul era atunci o țară foarte civilizată și cadastrul lui era stabilit în perfecțiune. Orașele Alexandria și Syena (astăzi Assouan) nu sunt departe de meridian: diferența e mai mică de trei grade. Distanța lor de la Nord la Sud e de mai mult de 7 grade. Se observă că la solstițiul de vară soarele era vertical la zenitul Syenei și-și reflecta chiar imaginea în puțuri, pe când același lucru nu se întâmpla la Alexandria. Deci, puțurile din Syena și din Alexandria nu sunt paralele între ele. Două sfoare cu plumb atârdate, unul la Syena, altul la Alexandria, diferă între ele printr'un unghi uarecare. Era vorba de măsurat acest unghi.

Măsurătoarea aceasta fiind făcută, dacă se cunoaște distanța reală care separă cele două orașe — și distanța se cunoștea după cadastrul egiptean — se calculează lesne circumferința globului întreg. Să presupunem, spre pildă, că unghiul în chestie se află pentru 7 grade. Împărțim cele trei sute șaispezece grade ale circumferinței prin șapte și găsim 51.43. Presupunem, pe de altă parte, că distanța itinerară între cele două orașe dă pentru distanța în sensul meridianului 800 kilometri cu 51.43 ca să obținem circumferința întreagă a globului. Acest calcul dă 41 milioane de metri.

Iată lucrarea pe care a făcut-o Eratosthenes acum 2144 de ani și tot aceea pe care o facem astăzi, cu instrumente mai precise. El măsură la Syene și la Alexandria cu ajutorul «gnomonului», distanța sevită a soarelui în momentul solstițiului de vară și află 7 grade și 12 minute. Pe de altă parte cu ajutorul cadastrului egiptean, avu 5000 de stade distanță între paralelele Syenei și Alexandriei. De aci, calculează circumferința globului. În opera sa Eratosthenes prevede descoperirea Americii, declarând că navigatorii s'ar putea duce în Indiă plecând din Spania și ar găsi de sigur în drumul lor țări locuite de oameni.

După 17 veacuri, Christofor Columb pleacă spre apus ca să ajungă la Indiă, realizează prevederile astronomului grec.

Observație curioasă: Măsurarea pământului, începută de Eratosthenes, n'a fost continuată de cât după descoperirea Americii și mai înteu de către Fernel, la 1550.

Fernel măsură astronomicește un arc de meridian de un grad, între Paris și Amiens; apoi îi determină lungimea printr'un procedeu din cele mai simple care îi dădu un rezultat exact. Fernel era medicul regelui și-și făcea cursule în trăsura. Drumul între Paris și Amiens e aproape drept pe același meridian. Numără învârtiturile roților trăsuri, măsură cu băgar de seamă circumferința roților și află 57.070 *toises* ca lungime a gradului.

După o sută și douăzeci de ani, prin procedeu matematic cu triangulația, Picard, fondatorul observatorului din Paris, află 57,060 *toises* (vechia măsură franceză *toise* echivalează cu 2 metri). Rămă înmărmurit de precizia rezultatului lui Fernel.

Cassini urmă opera lui Picard și triangulația completă a Franței se făcu gradat. Se măsurară astfel toate părțile lumii. Rezultatul acestor cercetări e că pământul e rotund perfect, afară de poli, unde e turtit. Arcul unui grad al meridianului, care e de 111,205 metri la Paris, nu e de cât de 110,563 metri la ecuator și de 111,700 metri spre poli. Ocolul lumii, la ecuator, e de 40.073,625 metri. Distanța până la centrul pământului e de 6,371.100 metri. Suprafața globului e de 510.082.000 kilometri pătrați.

Acesta e istoricul măsurării pământului.

(După Camille Flammarion). Sapiens.

UN AN!

Azi se împlinesc anul... Când îți aduc aminte De ziua de durere când moartea ți-a zis bea Acest pahar din urmă, sînt lacrima tîrîbinte Cum cade de sub pleoape și arde fața mea! Un an am plîns pe urmă-ți și-o tristă pozcie Un an în vers lugubru am dedicat-o ție, Căci grea ți-a mea durere și mară a mele chinuri... Dar, toate-ai fost zădărnici!... Nimic după sus-pinuri!

Tot am rugat eu cerul să-mi potolească plînsul, Să măngîie-mă mea viață cu 'nchipuire măcar! Mai mult de cât odată eu l'am cerut pe dînsul, Dar am vîrsat în urmă un plîns și mai amar!... De-atunci o jale crudă măf groaznic mă apasă, Căci până și speranța și 'nchipuire mă lasă; Nimic nu este 'n ceruri, nu 'n mîneni pe pămînt Să-mi de-o măngîiere, să-mi spuie-un bun cuvînt!

O știe întreaga lume că 'i aspră soarta vieții Acelui ce așteaptă ca să se 'ntoarcă iar Cu noi pe aceeași cale o floare-a tinereții. Când ea a fost răpită de brațul morții chiar! Întreaga omenire d'abia își ține risul, Când vede-a mele lupte și când mi-ascultă visul... O știu, o simt aceasta... dar am tot așteptat Un frate bun, scump mie: Un an l'am tot chemat!

Huzii aurite, speranțe-Amăgitoare. S'a dărimat cu totul al vostru vechiul palat! Nu'm reaprîndei încă al fericeii soare Din clipa 'n care Toma din lume a plecat!... De-atunci mă tot muncește fatala îndoiță, De-atunci desgust de toate... chiar lipsa de cre-
(diță).
Mă fac să simt în mine, nu inimă... ci stăncă În care-un val lovește cu o putere-adîncă!

O, tu, dorite frate, de știu a mele gânduri, De știu că durere în suflet mi-a deschis Plecarea ta din lume, primește-aceste rînduri În ceruri unde poate să stai că-ți-a fost scris!... S'arunc'o dulce rază în noaptea de durere În care al meu suflet stă fără măngîiere: Din noți să pui credința în sufletul meu plin De-atîtea deziluzii, de-atîta dor și chin!

În scrierile tăcute, când cad în reverie, Privind spre cer cu jale și cu nebul de dor, Tu vii pe-o rază, tainic, și îmi șoptește mie: Că se revîlă în ceruri toți oamenii când mor!... Sublimă consolare, frumoasă 'nchipuire, Ce-ai pune 'ntr'al meu suflet destulă întărire. Când aș afla prin tine că este-un Dumnezeu, Care-mă va face parte în cer să te văd eu!

1894, Iulie 6.

Al. I. Șonțu.

CARTEA VIETEI

Bătrîne!... Ferește-te de accia cară te iubesc
mai mult de cât dreptul ce îl ai de a te iubi.
Intr'o inimă mare totul este mare.
Aurul se încearcă în foc, omul în nenorocire.
Mândria? Cel mai bun dintre soldații noștri
care moare, dar nu se supune.

Ilustrațiile noastre

Nenorocirea din Cișmegiu

În «Universul politic» cu data de 24 Iunie trecut am dat pe larg amănunte asupra întâmplării tragice din Cișmegiu, la pavilionul expoziției cooperativelor, precum și o schiță reprezentînd schelele dărămate.

Ilustrația colorată de pe pag. 1 a nămerului nostru de azi reprezintă locul nenorocirii ce s'a petrecut în dimineața zilei de Miercuri 22 Iunie la orele 5 și un sfert dimineața. Pe când dulgherii lucrau la îmbinarea pîrghiilor, schela deasupra a cedat greutatei și a căzut peste schela inferioară, rupînd-o. Amîndouă s'au prăvălit jos. 18 lucrători au fost mai mult sau mai puțin grav răniți. Intre ei se afla și un supraveghetor al lucrărilor.

Cauza accidentului e datorită defectuoziității cu care s'a construit schela cu material prea slab pentru a suporta greutatea numeroșilor lucrători ce aveau să se urce pe schelă, cum și materialele grele care se ridicau cu o macara de asupra schelei.

Răniții au fost transportați pe la spitale. Aproape toți s'au vindecat. Vre-o 2—3 înși se mai află în cură.

Lucrările întrerupte câte-va zile, a u reinceput din nou.

Alegerea lui Casimir-Perier ca președinte al Republicii franceze.

În ziua de 3 Iunie a avut loc la Versailles, lângă Paris, alegerea unui președinte al Republicii, în locul decedatului Sadi-Carnot.

Ședința a fost prezidată de Challemeil Lacour, președintele Senatului.

Rezultatul alegerii a fost citit de d. Lacour, care a proclamat ales pe Perier.

D. Perier a fost ales cu un număr de 451 de voturi.

Casimir-Perier

După cum am promis deja, dăm pe pag. 4—5 a nămerului nostru de azi portretul în mărime naturală a d-lui Casimir-Perier noul președinte al republicii franceze.

Portretul, luat după cea mai nouă fotografie a președintelui e executat în atelierul nostru foto-zinco-grafic.

Casimir-Perier s'a născut la 7 Noiembrie 1847. Tatăl lui se numea Paul-Perier, dar la 1874 a primit permisiunea de a purta numele Casimir-Perier, pentru a se distinge de cei-alți membri ai familiei Perier. În tinerețe noul preșe-

dinte s'a distins prin studii literare și istorice. Când a izbucnit războiul franco-german, el a intrat în garda departamentului Aube, care strămutată fiind la Paris, cu ocaziunea asedierii orașului, Perier așa s'a distins în cât în ordinul de zi i s'a citit cu laudă numele și a fost decorat cu cordonul ordinului de onoare. Din Octombrie 1871 până în Februarie 1872 a fost șef de secțiune în ministerul de interne. La 1874 a fost candidat de deputat și a fost ales. Cu ocaziunea marilor alegeri de la 1876 a pășit cu program hotărît republican în Nogen și a reușit. În cameră în tot-d'a-una a votat cu majoritatea compusă din stînga republicană. Formându-se cabinetul republican, a intrat ca secretar de stat pe lângă ministrul instrucțiunii Bardoux—și acolo a rămas până la retragerea cabinetului Dufaure (31 Ian. 1879.)

Ales din nou deputat în Nogent la 1881, a devenit membru al unirei republicane. Dar după ce camera a dat afară pe membrii familiei regale din oficiile publice, la 1 Februarie 1883, Perier și-a depus mandatul. La 1884 iar a devenit deputat și la 17 Octombrie în același an a fost numit secretar de stat în ministerul de război, unde a rămas până la 3 Ianuarie. La 1890 fu ales vice-președinte al camerei și președinte al comisiei bugetare. Prin influența sa el domină în sinul majorității republicane, care la începutul acestui an, l'a ales președinte al parlamentului.

CRONICA

La băi...

Lumea mare, cea avută,
A plecat din București,
Și s'a dus la băi de munte,
Unde-i bine să trăiești...

Ași pleca și eu ca dînsa
D'ași avea în pungă bani,
Va!, dar fundul pungei mele
L'a mîncat vr'o cincî ghuzganî!

Șașa eți, ca d voastră,
Am rămas aci pe loc,
S'înghiț praful și căldura,
Să mă pîrjolesc la foc...

Dar,—să nu ne zică lumea
Proști, calici și nătărăi, —
Eu vî dau un sfat, urmați!,
Ha!, cu toți pe la băi...

Unul plece la Florcașca,
Că sunt băi acolo, șic,
Băi de primul rang, alese
Ce te țiu un firfiriec...

Alții de căldura mare
De cum-va le vine rîu,
Să pornească cât mai iute,
Drept la băi la Herăstrău...

Dacă tu—sau eu sau altul,—
Ape minerale vrei,
Du-te fuga și fă cură
Drept la lacul de la Tei...

Sau de ești bolnav d'a bine
Cum s'ar zice ultim grad,
Mergi la aer, la răcoare,
Drept la băi, la Vidrănbad...

Daca suferi și de sete
Ha! la Moară că sunt băi,
Băi de sprîț, de macmahoane
Și de alte dănanăi...

Zeu,—să nu ne zică lumea
Proști, calici și nătărăi, —
Vî conșur, nu stați de vorbă,
Și aideți cu toți la băi!...

Nicodem.

Curier judiciar

D'alam tingir!..

O scenă nostimă la judecătorul de ocol.

Neacșu Țiganu și barosanca lui au dat în judecată pe coana Fifita din Mahalaua Dracului.

Obiectul procesului: neplată pentru spoitul unei tingiri și bătae finală cu foc bengal și artiști.

Neacșu expune faptele:

— Coane judecătoraș, mîncate-ași pupate-ași!.. Eu am plecat cu barosanca mea, sărac de ea, că e borțoaș, va!, de ea, am plecat să pribegim, să muncim, să câștigăm ca să mîncăm... Și-am

luat foalele 'n spinare, traista cu cleștele și praftorița cea mare... Și-am umblat, și-am colindat, tot strigînd, întrebînd: «D'alam tingiri, spoil!.. D'alam tingiri, spoil!..» Până ce am poposit, unde-am găsit de spoil... Și barosanca mea a mers și la cocoana, și a luhat o tingire, eșită din fire, sbercîită, îmbătrînită, de zeci de ani nespoită... Eu și barosanca mea am spoil'o, am făcut'o, am direso, îndreptat'o și-am gati't'o albă-albă.—Când la plată, a sărit, sărac la ea, ca s'o bată... Și a batut'o... I-a rupt parul, i-a rupt nasul...

Fifița, furioasă. — Da n'ai dat și tu cioară în mine?..

Neacșu.—Ferit-a sfințuleț!.. Am facut semn cu praftorița... S'o despart să nu mă lase fără băiat... Ca din spaimă mare, un băiat mi-a dat în săptămîna mare... Eu cer, mîncatca-și, d-le judecătoraș, pupatea-și, daspagubire pentru tingire, pentru bătae, și pentru baiat c'a venit neașteptat...

Judecătorul, Fifitei.— De ce-ai bătut pe spoitoreasă și nu i-ai dat paralele?..

Fifița.— Fiind-că a fost obraznică cu mine...

Barosanca.—Ba ca d ta...

Fifița.—Vezi și d-ta, d-le judecător, că își permite să fie obraznică și de față cu d-ta.

Barosanca, luându-se cu mîinile de pîr.—Haoleo, cocoană, pacat ca ești cocoana... Eu ți-am adus tingirea și ți-am cerut plata un franc da parale, cum ne-a fost tocmeala... Și în loc de franc, m'ai bătut și m'ai ocarit...

Judecătorul, Fifitei.— De ce nu i-ai plătit spoitul?..

Fifița.— Pentru că nu mi-a adus tingirea...

Barosanca.—Cum nu ți-am adus-o?

Fifița.— Mi-ai adus alta...

Barosanca.—Nu 'i adevărat... Am adus-o p'a d-tale...

Fifița.—Nu... Ai adus alta... Uite pe care mi-a adus-o...

Și coana Fifita arată o tingire, urmînd:

— A mea era strîmbă icî și asta e dreptă.

Neacșu.—Am îndreptat-o eu...

Fifița.—S'apoi mai avea în fund... (Întorce tingirea și rămîne incremenită)

Neacșu.—Am plumbuit'o și am dires'o

Fifița.—Uite așa e... (Mirată). Cum dracu n'am băgat de seamă?..

Neacșu.—Am vîzut'o eu că d'aia sun tingiri, spoil!..

Coana Fifita e condamnată la plata spoitorului, cheltuielii de judecată și amendă pentru bătaie...

Coana Fifita pleacă ploată, iar Neacșu cu barosanca vesel, începînd să strige din chiar sala de ședințe: «D'alam tingiri, spoil!..»

Miticuța.

OAMENII ZILEI

Otto Roquette

Nu de mult și-a serbat aniversarea a 70-a a nașterii sale Otto Roquette, unul dintre cei mai mari și mai populari poeți ai Germaniei, în timpul de acum. El e francez de origină. Strămoșii lui au emigrat în Germania, stabilindu-se în Strassburg.

Otto Roquette, după terminarea liceului, s'a dus la Berlin ca să studieze dreptul. Revoluția de la 1848 l'a făcut să și intrerupă studiile.

Pe la 1852 și le a continuat. A fost profesor la academia de război și de industrie din Berlin și apoi profesor de limba și literatura germană la universitatea din Darmstadt.

Otto Roquette a scris și o mulțime de poezii lirice, epice, idile, nuvele, romane, precum și un studiu interesant asupra literaturii germane.

D. CASIMIR PERIER, Președintele Republicei Franceze.

LUCRURI DIN TOATĂ LUMEA

Carnot și No. 7. — Ziarul «Intermédiaire» găsește că președintele Carnot a fost până la cel din urmă moment al victoriei sale sub influența numărului 7.

Carnot s'a născut la 1837, a fost primit în școala politehnică la 1857. El a devenit președinte al republicii la 1887, în virtutea art. 7 din constituție.

La 17 Mai 1887, el a prezidat serbarea centenarului fondării școlii politehnice.

El a murit asasinat în vârstă de 57 de ani în al 7-lea an al președinției sale, într-o trăsură în care erau 7 oameni, socotindu-se și lacheii, într-o Duminecă, adică a 7-a zi a săptămânii, asasinat de un italian (această vorbă e compusă din 7 litere), numit Caserio, iarăși o vorbă compusă din 7 litere.

Carnot a fost îngropat în a 7-a lună a anului la 7 zile după moartea sa.

Un alt Wekerle. — Primarul din comuna Czegled, (Ungaria) Francisc Gubody, a primit deună zi o scrisoare ce era iscălită de Wekerle, primul ministru al Ungariei și în care el era rugat să găzduiască la isne pentru câte-va zile pe băiatul lui, Laczi.

Orașul Czegled simți mare bucurie că va avea onoarea a vedea în zidurile sale pe ténérul Wekerle. Laczi sosi la timp. El se purta bine cum se cuvine băiatului unui prim ministru.

Laczi era foarte comunicativ și povestea multe lucruri interesante despre papa al său. Primarul făcea tot ce putea spre a mulțumi pe fulministrul și l' prezenta tuturor fruntașilor din oraș.

Laczi se purta așa de democratic și vorbea prietenește cu toți, în cât mai mulți tineri îndrăzniră să l' invite a juca cu ei o partidă de popice.

Laczi făcu toate 9 și după obiceiul vechii trebuia să se golească un butoi de bere, însă Laczi nu comandă nimic zicând că nu se cade pentru băiatul unui prim-ministru să fie risipitor.

Ténérul dete de câte-va ori cu bila și făcu din noți 9 însă de astă dată primarul crezuse că e o onoare pentru el de a face cinste cu un butoi de bere în locul agerului fiu de ministru.

Un ténér fu entuziasmat așa de tare în cât făcu cunoscut prin telegramă primului ministru Wekerle că fiul său a făcut de două ori 9 la popice.

Veni următorul răspuns: «Laczi Wekerle nu e fiul meu; e un șarlatan și trebuie arestat».

«Wekerle»

Primarul rămase încrămențit. Ténérul strîns cu chinga mărturisă că se numește Eugen Madarass și că a voit să facă o glumă în orașul Czegled.

STIRI PRIN POSTĂ

Franta. — La bălciurile din Paris și provincie, de o vreme încoace se vînd niște cutii de petreceri, a căror ușită dacă o deschizi, sare din ele un chibrit aprins.

Anarhiștii au hotărît să fabrice bombe cu dinamită în forma acestor cutii.

— Soldatul Bonafaus, arestat la Beziers, pentru că a făcut apologia lui Caserio, s'a spinzurat în temniță.

Italia. — Perturbațiile sirmologice notate de observatoriul de la Vesuv urmează o progresie ascendentă. E pozitiv că o erupție e aproape să se producă în corolație cu zguduirea vulcanilor stînși din Anatolia și din marea Marmara, care a produs cutremurile de pămînt din Constantinopol.

— La manevrele corpului I de armată italian (Turin) prințul moștenitor al Italiei va comanda pentru prima oară o divizie de soldați. După manevre prințul moștenitor va fi înaintat locotenent-general.

Germania. — Trei anarhiști au fost arestați la Berlin. Ei sunt belgieni și fugiseră din Bruxelles unde îi urmăria poliția pentru niște crime. Anarhiștii aceștia vor fi extradați Belgiei. Unul e implicat într'un atentat cu dinamită.

— Un uragan teribil a devastat localitățile Torstinning, Ebersberg și Schrobhausen, din Bavaria de sus. Cinci sute de case au fost dărimate. Mizeria e nespuse de mare.

Austro-Ungaria. — Fostul prim ministru al Bulgariei d. Stambuloff, a cumpărat o proprietate în Gratz (Styria)

unde se va stabili înaintea deschiderii Sobraniei, în care va fi dat în judecată.

— Celebrul bancher Buttelkeim, din Viena, a fugit. Poliția a pus peceți la birourile lui. Se asigură că el lasă un pasiv de 1.200.000 fr.

Anglia. — Ziarului «Times» din Londra i se depeșază din Maroc, că mai mulți indivizi din societatea înaltă de acolo, între cari și ministru de război, au fost prinși, bănuți fiind, că au făcut un complot cu scop ca să detroneze pe actualul Sultan sau chiar să l' și asasineze.

— La Londra a fost arestat un individ suspect. El era înarmat cu un cuțit și se repezise în trăsura deputatului James, ca să l' injunghe.

Caserio are elevi mai mulți, pe zi ce trece.

Rusia. — *Memorial diplomatique* anunță că la 6 August se va celebra la Peterhof căsătoria marelui duces. Xenii cu marele duce Mihailovici. Flicca mai mare a țarului și soțul ei vor petrece două zile la castelul imperial din Ropșa lângă Krasnoe-Selo, apoi se vor întoarce la Livadia în Crimeea.

— În vara asta 30.000 de ruși au emigrat în Turkestan. S'a dat pe altă parte, mai multor familii germane, autorizația de a se așeza în guvernământul Caucazului.

Turcia. — În golful Salonicului s'a confundat într'una din serile trecute, pe timpul unei furtuni, o barcă mare cu 7 pescari, Patru dintre aceștia, toți oameni însurați, s'au înecat. Ceilalți abia au putut scăpa cu inotul până la tîrm.

UN SFAT

Contra năravului vacilor de a roade esele. — Această boală se arată mai adesea primă-vara și ca urmare a unei rațiuni alimentare prea uscate. Se naște astfel un nărav pe care îl contractează apoi ușor toate animalele dintr'un grajd. Cu toate că acest nărav nu e în sine îngrijitor, totuși când ține mult poate avea efecte vătămătoare asupra sănătății cailor, mai cu seamă. Ni s'a comunicat următorul mijloc: îndată ce se observă că animalul roade esele, se prăjește într'o țigăie 250 grame sare de bucătărie cu o lingură de untură de porc și se dă vitelor în tărățe sau altfel. Tratamentul trebuie urmat 3 zile consecutive.

NOTA SATIRICĂ

— Tăticule, de ce nu te-ai dus și tu cu mama la băi... Tu ești mai bolnav de cât ea...

— De unde știi asta?
— Păi de câte ori trimeți banii mamii zici: «Auleo! Vai de punga mea! Vai de mine! O să mor!»

H A Z

X... s'a îmbogățit foarte repede.
— Ea, zice el, am venit în București în opincă și, cu munca, am ajuns...
— Da. Ai venit în opincă, te-ai încălțat și ai lăsat pe alții în opincă.

ȘTIRI

Duminică.

A se citi pe pag. 8-a urmarea romanului «Castelul Fermecat».

Consiliul de miniștri s'a întrunit ieri la orele patru, și a aprobat statutele Bănce agricole, statute încuviin-

tate deja de acționari în adunarea de Dumineca trecută.

Acesie statute vor apare în «Monitorul oficial» de mâine.

D. general Barozzi, comandantul corpului de armată, a obținut un concediu de 45 zile spre a și căuta de să nătate.

D-nu jude de instrucție Lilovici a terminat instrucția în afacerea bandei lui Mărunțelu și zilele astea va da ordonanța definitivă. Banditul și tovarășii lui nu vor fi aduși în București de cât pe la 20 August.

La 1 August se vor pune în circulație noui timbre de 10 și 25 bani. Cele de 10 bani vor fi de culoare carmin-lac (roșiatice) și cele de 25 bani de culoare chromgelb (gălbue).

După expirarea termenului de la 1 August, acele căror se vor aplica timbre avînd culoarea vechii emisiuni, se vor considera ca netimbrate.

Vineri noapte d. M. Deșliu, prefectul poliției capitalei, însoțit de d. inspector Crețu, a inspectat mai multe secțiuni din capitală.

Inspecția a durat până la orele 3 și jumătate dimineața.

Comisiunea de examen a aspiranților la diploma de bacalaureat de la universitatea din Iași a constatat că trei tineri au încercat să înșele, punând pe trei prietini să dea examen în locul lor.

Cazul a fost raportat ministerului instrucțiunii.

D. general Poenaru, ministru de război, se va duce azi la Sinaia.

Consiliul de administrație al Băncii agricole se va întruni de câte-va ori în cursul acestei săptămâni pentru a lua ultimele dispoziții cu privire la funcționarea acestei instituții.

De o cam dată personalul va fi foarte restrâns și nu se vor adăoga funcționari de cât pe măsură ce se va simți trebuința.

Sub-directorul Băncei se va numi săptămîna viitoare.

Incercarea de omor de la ministerul de Finanțe

Ieri pe la orele 12, unul din servitorii ministerului de finanțe, a încercat să omoare cu cuțitul pe d. Constantin Tomescu, intendentul acestui minister. Surprins de către funcționari, servitorul n'a putut da de cât o singură lovitură.

Rana intendentului, deși serioasă, nu l' pune în pericol viața. Servitorul a fost arestat.

UN PROVERB

Cu ulcica spartă, n'ai grijă de hot. (Persan)

DEPEȘI

Italia și Engliera

Roma, 8 Iulie.

Se telegrafiază din Roma, «Agenției Ștefani» că o schimbare de vederi a avut loc între Italia și Engliera, după inițiativa acestei din urmă, cu scop de a împiedica complicațiunile în Corea; cele două puteri vor lucra de acord pentru acest scop.

Două arestări

Praga, 8 Iulie.

Un lăcătuș și un negustor au fost arestați, ca părtași la o societate secretă.

Urmarea discuției asupra proiectului contra anarhismului

Paris, 8 Iulie.

Camera a adoptat cu 279 voturi contra 205 primul articol al proiectului prin care deferă tribunalelor corecționale delictelor anarhiste prin presă.

D. Charpentier socialist, a prezentat un amendament prin care tinde a stabili o distincțiune între provocațiunea la nesupunere militară în timp de pace și în timp de război. El ridică o mișcare destul de mare, mai cu seamă când a citat cazul d-lui Labordere.

Mai mulți deputați sunt chemați la ordine.

Amendamentul Charpentier este respins cu 426 voturi contra 70.

Camera începe articolul 2, după care discuția se amână pe mâine.

Incercare de atentat cu dinamită la un tribunal militar

Cagliari, 8 Iulie.

O sticlă plină cu iarbă de pușcă și proiectile precum și un fitil stîns pe jumătate, consumat s'a găsit în fața tribunalului militar.

O nouă operație d-lui Gladstone

Londra, 8 Iulie.

Doctorii au declarat că o nouă operație la ochiul d-lui Gladstone este trebuincioasă.

Comutare de pedepsă

Copenhaga, 8 Iulie.

Regele a comutat pedeapsa cu moarte pronunțată în contra lui Moeller, în închisoare pe viață.

Călătoria ex-regelui Milan

Vienna, 8 Iulie.

«Correspondența Politică» află din Belgrad că regele Milan, va pleca pe la sfîrșitul lui Iulie la Paris, apoi de acolo la vr'un loc de băi în Austria. E se va întoarce la Belgrad pe la sfîrșitul lui Septembrie.

JOCURI

ȘARADA

de d-șora Alexandrina Scărișoreanu (Leordeni)

Se desparte în trei părți

Și întâia parte e

Ceva limpede, curat

Să te miri să zici și: Bre!...

Cea d'a doua e pronume

Mai ales când e amor,

Cea d'a treia, cea finală

Notă muzicală 'n cor.

Tot cuvîntul ăsta este,

De voești ca să l' găsești,

În întreaga omenire

Și îți spune cine ești.

Or-ce persoană ce ne va trimite deslegarea exactă a acestor șarade cel mult până la 14 Iulie curent, va participa la tragerea la sorț a unui frumos roman.

Constatînd că multe persoane ne trimit deslegări la ghicirile noastre fără să citească măcar ziarul, ci numai din simplu auzite, am hotărât d'aci înainte a nu mai publica numele de cât al acelor deslegători cari ne vor trimite, dimpreună cu deslegarea, couponul tăiat din josul coloanei

Deslegarea șaradei din «Universul Literar» No. 24 este:

TOPORAȘU

Au deslegat:
București: D-na Maria A. Negulescu; d-nii Alexandru I. Popescu, Filip Goldenberg, Dumitru Rădulescu, Iliescu Emilian.
Carnavodă: d-nu I. P. Stanaiof.
Fălticeni: d-nu A. Popovici.
Galați: d-nii Teodor T. Dobrea, Const. I. Penciu, Nicolae St. Neun.
Mizil: d-nu D. Manolescu.
Ostrov: d-șora Eugenia Gr. Ionașcu.
Pina-Petri (com.): d-nu Costică N. Vasilescu.
Premiul a fost câștigat prin tragere la sorț de d-șora Eugenia Gr. Ionașcu din Ostrov (Dobrogea).

MAȘINE de CUSUT

— Primul Depozit de MAȘINE de CUSUT —
Patent SINGER Perfectionat.

Cele mai bune din lume. Neintrecute în soliditate, lucrare și eleganță. Peste 5 milioane sunt în întrebuințare.

Cel mai însemnat depozit în România de

VELOCIPEDE

Biciclete de siguranță pentru bărbați și copii. — Tricicle. — Mers ușor! Eleganță completă! Cea mai mare soliditate!

Arme! Arme! Arme!

Mare asortiment de arme de vîntoare de toate sistemele de la 15 lei până la 1200 lei bucata. — CARABINE de apărare și de vîntoare cu 12 focuri. — Arme de precizie, de salon, etc. — REVOLVERE de toate felurile și mărimea. Carțuze, Tuburi, accesorii de vîntoare, etc. Se găsește tot d'a-una peste 1000 de arme în magazin. — Atelier special pentru reparat Mașine de cusut, velocipede, arme. — Un armurier experimentat este însărcinat cu repararea armelor. — Catalogul ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

B. D. ZISMAN

— COMPANIA AMERICANĂ —
București, Calea Victoriei No. 44, București. Magazinul se află lângă farmacia Bruss (vis-a-vis de Luvru), colț cu strada Nouă. — Cărucioare pentru copii, Fotolii pentru plîmbat bolnavi. 1910-(45)

UNIVERSUL LITERAR

— No. 28 —

Acest coupon se va tăia și se va trimite împreună cu deslegarea, în caz contrar nu se va publica numele deslegătorului.

Frumusețea pielii

Nici un organ al corpului omenesc nu-i atât de expus influențelor externe și vătămării, ca pielea.—De aceea chiar în anticitate, medicii îndeață la o căutare rațională a pielii, să se găsească tot-d'una în casă o aliție de uns. Cele mai multe remedii întrebuițate mai înainte pentru acest scop, au căzut acuma de când cu descoperirea Lanolinei, care în urma pronunțatelor sale proprietăți antiseptice, s'a constatat a fi excelent pentru a face să dispară peștriciile, înăsprirea pielii, sgârieturile și crăpăturile, precum și de a vindeca repede și sigur: rănii mai mici, bunăoară ca tăituri, arsură și contuziuni. Dar mai cu deosebire întrebuițarea «Lanolinei» se recomandă în genere la copii mici, pe cari îi ferește cu desăvîrșire de opăriață, de care suferim atât de mult mai înainte. «Lanolina» se găsește în formă de Lanolin-Alifă la ori-ce farmacie, iar în formă de Lanolin de toaletă, (o compozițiune ușor parfumată), mai la fie-care droguerie.

Consultațiuni speciale

Bôle nervoșe și Boale de ochi

Examen atent și îngrijire conștiințoasă
Doctorul ALEXANDRU ATHANASIU
 de la Facultatea din Paris
 Consult. de la 3-6 p. m. Calea Văcărești 102

**Ori-ce Bătătură
 DISPARĂ IN CATE-VA ZILE**

— întrebuițând premiul „CALIFUG LASZ” —
 Efect sigur garantat.
 Un flacon Lei 1.60.— Se află de vânzare la administrația ziarului „Universul” și la depozitele de ziare din Craiova, Galați Brăila și Iași.

REPARAȚIUNI de CEASOARNICE

— cu 50 la sută mai ieftin de cât ori unde —
 Depozitul de ceasornice de la administrația ziarului UNIVERSUL, luând un avânt foarte mare și în urma dorinței exprimate de mai mulți cititori, am adus din Geneva (Elveția) doi lucrători speciali pentru repararea ceasornicilor.
 Pentru a satisface publicul și mai ales pe cititorii noștri, ori-ce reparație de ceasornice se va face cu 50 la sută mai ieftin de cât ori unde.
 A se adresa la administrația ziarului UNIVERSUL strada Brezoianu No. 11, București.

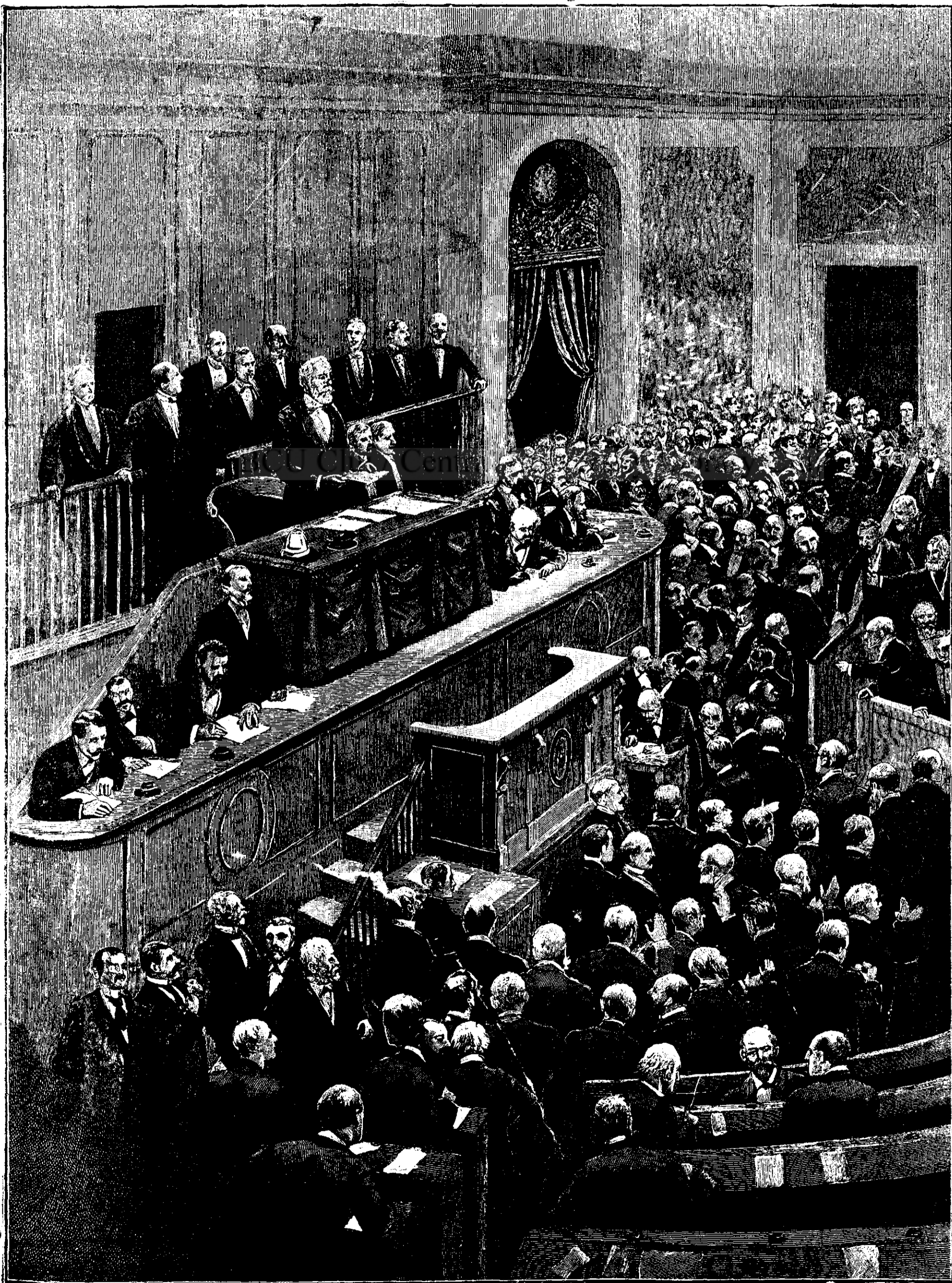
Celebrul doctor-igienist Montegazza, zice că cea mai bună apă pentru masă este **Apa Nocera Umbra**, sorginte îngerească care e chimicamente pură (fără microbi). — Se vinde numai cu 60 bani sticla de 1 litru la administrația ziarului UNIVERSUL, str. Brezoianu No. 11, București.

**De închiriat la Sinaia
 O FRUMOASA VILLA**

Compusă de 7 camere, bucatărie, odaie pentru servitori, cămară și piniță.— Prețul foarte moderat. A se adresa la d. Tunaru, la hotel Nicolau, Sinaia, sau la administrația ziarului «UNIVERSUL», strada Brezoianu No. 11.

Mare depozit de cravate

La administrația ziarului «Universul», se află un mare depozit de cravate de fail, satin și foulard, cu prețul de la 0.70 bani bucata până la 2.40.

Castelul Fermecat

ROMAN DE PIERRE SALES

PARTEA A DOUA

Ar fi voit să se ascundă și nu putea; stătea ca pironită, cu ochii în pământ; și stringea de mână pe Marc pe care-l adusesse între picioare ca și cum îl amenința o primejdie.

Și înțelegea că Claudiu se pregătea să se scoboare din fațon, să vie la dânsa; și-i era rușine că simțea bucurie de asta.

Inșă, după câte-va secunde, auzi aceste vorbe:

— Hai acum!

Era glasul lui Claudiu. Prietenul zise o vorbă cailor care porniră în galopul cel mare.

Și faetonul dispăru în vreme ce lacrimii groase se formău la colțul ochilor Naicei.

Ce se petrecuse? O disprețuia oare dânsul? Era supărat pe ea pentru că plecaseră astfel din Havre?.. Să-i poată că întrebase pe al de Preully despre dânsa?.. O considera oare și el de nebună, el care în curs de-o lună o văzuse cu adevărat lipsită de rațiune!.. Dar atunci dânsul se ducea s'o denunțe!..

— Nu, n'o să faci asta!

El era suflet bun; înțelesese că dânsa voise să se ascundă de toți, chiar de dânsul; îi respectase până atunci misterul de care dânsa voise să se inconjure.

Și pe urmă, cine știe, poate că dânsul nici n'o recunoscuse.

— Da, așa trebuie să fie; nu m'a recunoscut.

Era ceva de tot chinător să creadă că Claudiu fusese atât de aproape de dânsa și că nu venise măcar să-i strângă mâna.

— Da... își va fi închipuit la început că sunt eu... Și pe urmă, de oare-ce nu mai sunt acum ca mai înainte. Da și-a zis de sigur că e o asemănare și nimic mai mult... Lucruri de astea se întâmplă în toate zilele...

Și era mai bine că fusese așa de oare-ce dânsa hotărise să nu se mai întâlnească cu el nici o dată.

Marc observă d'o dată că dânsa plânge. Inșă dânsa afirmă că-i dăduse praf în ochi; era mult praf pe drum.

Marc se nvoi să se întoarcă îndată acasă, pentru că dânsa să-i poată spăla ochii.

Naic nu mai plânse însă fu foarte tăcută, foarte tristă în tot cursul acelelor zile și seara; și copilul înțese că trebuia să se mulțumească cu figurile din cărți.

Cât despre Claudiu, dânsul prânzia singur, la cerc și era într'o dispoziție lugubră.

Fusese cât pe aci să se certe cu camaradul în a cărui trăsură se dusesse la curse; căci făcuseră învoială, să prânzească împreună, să se ducă apoi împreună la teatru, și tocmai de asta se întorceau pe poarta Auteuil în loc să-și peardă timpul în defileul pădurii.

Inșă Claudiu își aminti d'o dată că avea de făcut o scrisoare lungă către tatăl său; și cu toate imputările camaradului, se despărți de dânsul. Avea trebuință să fie singur.

Și la cerc, pentru ca să se apere de supărătoși, ceru pe masa chiar unde prânzia, hârtie și cerneală. Totuși era pierdut în gânduri: nici nu scria, nici nu prânzia.

Era nenorocit și nemulțumit de sineși.

— De ce nu m'am dus să vorbesc cu dânsa? De ce n'am salutată cel puțin?... Ce m'a împedicat de a mă da jos din trăsură?

Ah! la început, când o zărise, simțea o bucurie tare, crezuse că avea să sară jos, să alerge la tainica sa prietenă și să-i strige:

«D'acum nu mai scapi de mine!» Inșă un fel de respect omenesc îl oprise. Ar fi putut oare să mărturisească tovarășului său că era amicul acelei simple lucrătoare pierdută în mulțime? Ar fi putut, pe de altă parte, să povestească drama de la Guildo despre care făgăduise să țină secretul?..

Nu, nu, trebuia să-și urmeze drumul să-i dea o simplă salutare, un zîmbet pentru ceea ce; în urmă avea să vadă...

Vai! dânsul nu-i adresase nici un gest. Și, în momentul în care se afla, îi era ca și rușine, pentru că știa bine că ceea ce-l împetrise fusese copilul a-

cela lipit de picioarele Naicei, ceea do-vadă a absurdității iluziilor sale asupra Naicei.

— Mai la urmă, întru cât mă privește asta pe mine? Dânsa a avut un copil. Ei, și? O cunoșteam eu mai înainte de a avea copilul? Ce răspundere poate să aibă dânsa către mine?... N'ar trebui oare mai curând să admir devotamentul ei de mamă? Ce drept am eu ca s'o ocărăsc?... Și de ce m'a turburat copilul acela până într'atata? Nu-mi vorbise deja de el și de Preully?

Spera oare că acușafia aceea pe care o făcuse contele, era falsă? Își închi-puia oare că în ziua în care dânsul avea să-și regăsească mica zîină, dânsa trebuia să fie așa precum o visase, curată, neatinsă, tot atât de vrednică de dragostea cât și de respectul său?

Inșă luă o hotărâre tare:

— Nu vreau să mă mai gândesc la dânsa; ar fi ceva ridicul. Hai, acum s'a dus și iluzia mea cea din urmă.

După prânz, jucă și perdu vr'o zece mii de franci, prostește, fără măcar să se gândească la ceea ce făcea.

Pe urmă eși din ce în ce mai necăjit pe sineși însuși. Acum întâia oară de când îi amenințase falimentul, pu-ne-a mâna pe cărți de joc.

— Iată asta ar face pe scumpul meu tată să se îngâmfe de triumf, scumpul meu tată căruia îi părea așa de bine să se curețe de mine pentru câte-va zile.

În adevăr, Claudiu nu venise să petreacă o săptămână în Paris de cât numai un scop de a se mai despărți puțin de tatăl său.

D. Champagney, de la căsătoria fiiceii sale, devenise de o răutate nesuferită pentru Claudiu, pe care l' trata ca pe cel din urmă dintre angloații săi, tot sub pretext de a-l iniția în afaceri.

Claudiu primia tot pentru că se hotărise să nu plece din casa tatălui său până ce d. Fergusson n'avea a-și primi cele două milioane.

Iusă se folosise cu grabire de cea d'antel ocazie bine-venită pentru a pleca la Paris unde era de neapărată trebuință prezența unui membru al familiei lor; își zicea că depărtarea este adev-sea cel mai bun leac contra situațiilor

incordate.

Și d'abia sosit la Paris, se regăsea față în față cu romanul ce-l pasiona, în care își pusese, câte-va luni de-a rândul, speranțele sale cele mai scumpe de fericeie și care l' trăda fără de veste lăsându-i impresiunea unei înșelătorii urite.

— Trebuie s'o uit pentru că nu vreau s'o mai revăd nici o dată, nici o dată!

În tot cursul serei își repetă vorbele acestea cu un necaz care i creștea mereu; ajunsese chiar să urască pe biata Naic.

Inșă a doua zi era cu totul alt-fel, foarte liniștit, foarte blând; nu mai simțea pentru dânsa alt-ceva de cât o milă nemărginită.

— Sărmana fată, ce drept am eu să-i fac măcar o imputare?... Nu e datorica mea s'o cert, din contra s'o găsesc, să mă pun la dispozițiunea ei? Cum o fi trăind? Nu i'er fi lipsind banii?... O femeie singură care are un copil de crescut... Dar, zise dânsul d'o dată, mi se pare că purtarea ei e pe-a înțeleaptă pentru o nebună... prea e destoinică... s'a ascuns așa bine de toate urmările l'.

Pe urmă stătu pe gânduri cu ochii închiși și revăzu pe Naic înainte-i în mijlocul gardului de curioși, cu copilul între fuste.

— Ea avea rochie foarte proastă pe când copilul era minunat de bine îmbrăcat... Nu mai poartă bonet breton, cu asta și-a făcut o schimbare în figură de sigur... și... ba, n'avea nici pălărie, trebuie să fi locuind prin mahalaua aceea unde am văzut-o... A eșit de acasă pentru câte-va momente, ca să vadă lumea întorcându-se de la curse, și asta după îndemnul copilului. În or' ce caz, am câți va sorți norocoși că s'o găsească la Auteuil; de acolo am să-mi încep cercetările.

Căci era hotărât să se întâlnească cu ea în acea zi, nu din dorința amoroasă ci din milă.

Inșă cum să găsească o femeie în acea mahală imensă?

— Ei, prin copil am s'o regălesc.

La un-spre-zece ore se afla dinaintea școlii comunale, presupunând că fiul Naicei învăța acolo.

A se citi urmarea în «Universul Literar» de Dumineca viitoare.

CASA DE SCHIMB

Nachmias & Finkels

No. 8 în nonl palat Dacia-România, strada Lipscani, în fața palatului băncii Naționale

Cumpără și vinde tot felul de efecte publice, bonuri, acțiuni, scotează cupoane și face ori-ce schimb de monezi.

Cură de Primăvară

Cele d'ntăiu săptămâni de primă-vară sunt obiceii timpul în care avem trebuință de un corectiv al funcțiunilor corporale adese-ori alterate prin viața de iarnă. Pentru acest scop.

MATTONI'S GIESSHÜBLER

cea mai curată
APA MINERALA

aprobată de Academia superioară de medicină din Paris, este recomandată în special din partea medicilor.

Pentru cură de casă și anume și Cură anterioară a băilor: Karlsbad, Marienbad, Franzensbad și alte locuri de cură.

Heinrich Mattoni, Karlsbad și Viena.

MARE DEPOZIT

PALARI

— Pentru Bărbați și Copii —

de la lei 1.70 până la lei 5.50 bucata

La administrația ziarului «Universul» Strada Brezoianu No. 11, a sosit un transport de pălării, fason ultima modă, cari se vînd cu următoarele prețuri:

- Pălării moi pentru vară . . . . . Lei 1.70
- Pălării moi ultima modă . . . . . 3.—
- Pălării tari ultima modă 4.80
- Pălării tari ultima modă 5.50
- Pălării roșii, verzi și albastre, pentru copii 2.50
- Pălării marinar pentru copii . . . . . 3.—

Pălăriile sunt de culoare neagră, maron gri, beige și tabac.

Nici un 40 la sută mai scump nu se pot găsi asemenea pălării în toată țara. Vîndem estin ca să aducem serviciu publicului nostru cititor.

Auziți, Vedeti și INCREMENTIȚI

Administrațiunea în masă a fabricii de argint patentat de America, vinde toate mărfurile pe un preț ridicol sub valoarea taxată, pentru

Numai 18 franci —inclusiv porto și ambalagiu—

prin urmare abia jumătate din costul lucrului, primesc ori-cine un serviciu de masă prea bine făcut, din cel mai fin argint american patentat, și pentru rămânerea albă a tacămurilor de masă, se garantează 10 ani.

- 6 cuțite de masă cu tăis de oțel.
- 12 (6 lingure și 6 furculițe).
- 12 lingurițe de ceafca.
- 2 (1 lingură de supă și 1 de lapte)
- 1 dulăpior excelent pentru păstrarea diferitelor arome.
- 6 vase de ouă masive și frumose.
- 1 strecurătoare de ceai, cea mai fină calitate.
- 2 Sfesnice de masă.
- 6 resci de prezentat.
- 48 bucăți.

Toate aceste 48 bucăți care au costat înainte peste 100 de franci, acum

Numai 18 franci —inclusiv porto și ambalagiu—

La cas că aceste obiecte nu vor con-vine se restituie banii la moment, deci ori-ce comandă este fără risc.

Praf de curățit, pachetul 30 bani.

Se expediază contra valorii trimisă înainte sau ramburs.

A se face comenziile la:

Depoul de argint patentat de America
M. PISTINER
— Viena-IV, Apfelgasse, 6 —

Eliseum „LUTEHR“

IN TOATE ZILELE

CONCERT MUZICAL

Dirigeat personal de d. Capel-maistru

KRATOHWIL
BERE EXCELENTA

MÂNCĂRI RECI
Tram-care la dispoziția publicului

MEDIC și CHIRURG Z. OTTO

Am onoare a anunța onor. public și în special onor. mea clientelă că m'am mutat Calea Victoriei No. 111 (pedul Mogoșoai), unde dau consultații medicale pentru ori-ce fel de boală de la 8—10 ore dimineața de la 2—4 ore după prânz și de la 6—8 ore seara.—Tot odată îmi permit a atrage atenția suferinzilor că, cunoscând de aproape toate medicamentele răposatului Doctor Drasch, precum și metoda sa de tratament, pățimășii cari doresc a fi tratați după metoda demnului Dr. Drasch, vor fi tratați astfel.

Bólele secrete la bărbați și femei sunt tratate cu succes sigur după metoda mea.

Tuberculoza (oftică, atac), la începutul ei, dacă nu va fi prea avansată, garantez completă vindecare; o mulțime de acte de mulțumiri stă la dispoziția bolnavilor.

Somiere elastice

cele mai solide, pentru paturi, se fabrică în atelierul de țesături de sîrmă a lui

LUIGI CAPRARI

—Calea Griviței, 110—
Somiera solidă și elegantă, născocită de Luigi Caprari, a fost premiata cu premiul I la concursul din Tîrgul Moșilor.
În fabrica aceasta, se confecționează grătare, dărmoane speciale pentru alegerea nisipului, petrișului, neșinel și altele. 681

Impotența Bărbatului și Sterilitatea femeii

(Nepuțința de a face copii), precum și slăbiciunea de memorie, slăbiciunea d'a vedea și d'a auzi, poluționi sau perderi nopturne, flori albe la femei, boalele toate cari provin din prea mult abuz al plăcerilor, se vindecă de sigur întrebunțându-se **GLOBULELE RECONSTITUANTE** ale dr. Taylor, aprobate de consiliile sanitare superioare din România și Italia, preparate în marele stabiliment chimic al Dr-ului Bertelli, din Milan, considerate cu drept cuvînt de dr. Duplais de la Academia franceză ca cel mai reconstituant cunoscut până acum.

Un flacon cu instrucție costă lei 8.50—
Depozitul pentru toată România e la Drogheria Centrală a d-lui Mihail Stoenescu, farmacist, Strada Academiei No. 2, București. Mai se vinde la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu», Victor Thüringer, Calea Victoriei No. 154, București și la toate farmaciile din țară.

Adevăratele flacoane cu globule Taylor, vor fi înfășurate sub cămașă cu o instrucție în românește, stampilată cu peceta administrațiunei ziarului «Universul».

Toate boalele secrete

LA BĂRBAȚI ȘI FEMEII

— vindecate în câte-va zile —

Un medicament declarat de toți marii medici din lume ca cel mai bun în vindecarea a ori-ce fel de boale secrete la bărbați și femei, și care nu produce greață, nu strică pofta de mâncare și nu are nici un gust rău, este **Extractul de Copalvina și Pariglină** al d-rului Thorn, din Londra, aprobat de consiliile sanitare superioare din România și Italia, și preparat în marele stabiliment chimic al d-rului Bertelli din Milan.

Acest extract vindecă în 36 ore sculumente noui și în câte-va zile cele mai vechi și mai rele boale la bărbați și femei, precum: **Blenoragie, fluoriile albe, boalele uretrale și uretrine, restrîngerile uretrei, durerile de spată și de rinichi, iritațiile uretrei, ale bîșicet, ale uterului, catarul bîșicet, boala de peatră, erupțiunea scorbutice, oprirea și nestîdpanirea urinei, etc.**

Intrebunțarea este lesnicioasă și se poate ține în cel mai mare secret.

Expedierea se face cu cea mai mare discrețiune. — Un vas cu instrucțiune în românește costă 6 lei 50 bani.

Depozit pentru toată România la Drogheria Centrală a domnului Mihail Stoenescu, farmacist, Strada Academiei No. 2, București. Mai se vinde la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu» Victor Thüringer, Calea Victoriei No. 154, București și la toate farmaciile din țară.

Toate borcanele ce nu vor avea pe din-afara pecetea administrațiunei ziarului «Universul» și pe d'înăuntru o instrucțiune în românește tot cu pecetea ziarului «Universul», se vor refuza ca falsificate.